

Memo

Aan: de raad
Van: het college van burgemeester en wethouders
Datum: 11 maart 2014
Betreft: Financiële kaders jeugdzorg 2015

Beste leden van de raad,

Inleiding

In oktober 2013 zijn door alle Utrechtse regio's regionale transitiearrangementen opgesteld voor het overgangsjaar 2015. In deze arrangementen hebben de gemeenten in de 6 regio's bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders toegezegd om in het eerste kwartaal 2014 een nadere financiële onderbouwing te bieden in de vorm van begrotingsbrieven. De cijfers die het Rijk in december beschikbaar heeft gesteld, dienen daarbij als basis. Definitieve toezeggingen kunnen pas worden gedaan na het verschijnen van de cijfers in de meicirculaire 2014.

Om de begrotingsbrieven te kunnen opstellen, dienen de gemeenteraden eerst de financiële kaders voor de jeugdzorg 2015 vast te stellen. Hiervoor zou nog voor de gemeenteraadsverkiezingen een voorstel aangeleverd worden. Ondanks grote inspanningen van vele partijen blijkt nu dat het niet mogelijk is om de gemeenteraden voor de verkiezingen een voldoende betrouwbare basis te bieden om de financiële kaders te kunnen vaststellen. Om die reden hebben de wethouders Jeugd van de Utrechtse gemeenten gezamenlijk besloten de vaststelling een maand uit te stellen. In deze memo lichten wij de reden van dit uitstel toe en informeren wij u over maatregelen die wij nemen om de betrouwbaarheid van de cijfers te vergroten.

Vooraf

Het in oktober 2013 afgesloten transitiearrangement met de huidige zorgaanbieders en bureau Jeugdzorg is een verplichte stap in het transitie- en transformatieproces met als doel: continuïteit van zorg in 2015, behoud van infrastructuur en beperking van de frictiekosten. In deze arrangementen hebben wij voor alle doelgroepen (nieuwe cliënten, bestaande cliënten en cliënten op de wachtlijst) afspraken gemaakt.

Belangrijke resultaten zijn:

- Gedeelde inhoudelijk uitgangspunten tussen gemeenten, zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg;
- Commitment voor de continuïteit van zorg en het borgen van de infrastructuur;
- Balans tussen het creëren van ruimte voor vernieuwing en borgen van de continuïteit van zorg.

De financiële informatie in de meicirculaire 2013 bood in oktober 2013 onvoldoende basis om de afspraken in transitiearrangement te vertalen in concrete budgetten per zorgaanbieder. Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders hebben deze duidelijkheid nodig om tijdig te kunnen anticiperen op de transformatie-ambitie van de gemeenten door organisatieveranderingen door te voeren.

Wij hebben daarom toegezegd om in het eerste kwartaal van 2014 meer duidelijkheid te bieden in de vorm van begrotingsbrieven. Onze aanname was dat de cijfers die het Rijk in december beschikbaar zou hebben met de geactualiseerde cijfers van de zorgaanbieders zelf, ons voldoende basis zouden geven voor het maken van budgetafspraken. Helaas bleek dat niet het geval te zijn.

Toelichting

Om de financiële kaders te kunnen bepalen is het nodig reëel inzicht te hebben in de te verwachten inkomsten en uitgaven. Inzicht in de inkosten ontlenen wij aan de cijfers van het Rijk van december. Hoewel dit nog niet de definitieve cijfers betreft, heeft het Rijk toegezegd dat iedere gemeente in ieder geval kan rekenen op tenminste 95% van het toegekende bedrag in december.

Om enig inzicht te krijgen in de te verwachten uitgaven, hebben wij een inschatting gemaakt van de te verwachten zorgvraag. Daarbij hebben wij enerzijds gebruik gemaakt van landelijke beschikbare cijfers en anderzijds navraag gedaan bij de zorgaanbieders zelf. Deze bronnen hebben ons veel bruikbare informatie verschaft. Nadere analyse maakte tegelijkertijd ook duidelijk dat de informatie van het Rijk en de zorgaanbieders niet congruent bleken:

- Bij de cijfers van het Rijk is het onduidelijk hoe de macrobudgetten zijn opgebouwd uit de verschillende zorgvormen. Zo is onduidelijk welke percentages voor de PGB's is gehanteerd. Dat maakt een vergelijking met de cijfers van de zorgaanbieders lastig.
- In het nieuwe wetsvoorstel is bepaald dat de budgetten voor jeugdigen die hun hele leven aangewezen zullen zijn op zorg, binnen de AWBZ blijven. Deze gaan dus niet over naar de gemeenten. Daarbij is onduidelijk hoe het Rijk deze categorie heeft gedefinieerd. Zorgaanbieders hebben deze categorie verschillend verwerkt in hun cijfers.
- Bij een aantal zorgaanbieders bestaat twijfel of zij het woonplaatsbeginsel wel goed hebben toegepast. Dit kan leiden tot een verkeerde weergave per gemeente. Met name gemeenten met residentiële voorzieningen lijken hiervan nadelige effecten te ondervinden.
- De opgave van de zorgaanbieders blijkt ook zorgvormen te bevatten die ondergebracht moeten worden bij de landelijke arrangementen. Voor de landelijk werkende instellingen reserveren de gemeenten 2,2 % van hun budget.

Om tot meer duidelijkheid te komen, ondernemen de Utrechtse gemeenten gezamenlijk de volgende acties:

- De Utrechtse regio's stellen gezamenlijk een brief op voor VWS, waarin zij verzoeken om aanvullende informatie. Een afschrift van deze brief is bijgevoegd;
- Elke regio verdiept het inzicht in de budgetten door gebruik te maken van de informatie uit verschillende monitoren en onderzoeken, zoals: Vektis, KING en andere bronnen. Elke regio gebruikt de daaruit voortkomende inzichten om een vertaling te maken van het Regionaal Transitiearrangement naar een concreet budget per aanbieder in 2015. Hiervoor wordt ook bovenregionaal afgestemd.
- De Utrechtse regio's organiseren in maart in regionaal en bovenregionaal verband verdiepende gesprekken met de zorgaanbieders om te komen tot concrete budgetafspraken en om de knelpunten daarbij nader te bepalen en zo mogelijk op te lossen.

Tot slot

De Utrechtse gemeenten hebben toegezegd om uiterlijk eind april de begrotingsbrieven 2015 door de colleges te laten vaststellen en vervolgens naar de zorgaanbieders te sturen. Gezien de tijdsdruk zullen de begrotingsbrieven eind april door het college worden vastgesteld onder voorbehoud van uw instemming in juni 2014. Het budget van de begrotingsbrieven betreft 80 % van het totale jeugdzorgbudget. Dit percentage vloeit voort uit de afspraken tussen het Rijk en de VNG om de continuïteit van de zorg in 2015 veilig te stellen. In de meicirculaire wordt het definitieve budget voor de jeugdzorg bekend gemaakt. Deze cijfers worden in de begroting 2015 van Leusden opgenomen. Deze wordt in het najaar ter besluitvorming aan u voorgelegd.